

кість перших місць.

В наших університетах постійно в весняний період проводяться власні олімпіади.

Усі ці заходи плюс те, що хімія приваблює юні серця, дозволяє нашим хімічним факультетам готувати і відбирати найкращих, до того ж професійно-орієнтованих абітурієнтів.

В ХНУ деякі студенти починають наукову роботу з першого курсу (а здебільшого з 2 або 3 курсів). Багаторічний досвід показує, що ці студенти, як правило, також і добре навчаються.

В умовах учбового процесу студенти з третього курсу зі спеціальності одержують тему реферативної роботи, яку вони виконують при роботі з науковими періодичними виданнями та пошуком в „Internet” і потім на конференції робота кожного обговорюється в дискусії.

На четвертому курсі студенти мають змогу вибирати собі і тему бакалаврської дипломної роботи, або проекту, а також і викладача з яким вони мають бажання працювати, як керівника-консультанта.

Студент вибирає тему і розвиває ідею цієї теми, її можливості у практичному впровадженні - тобто стратегію і тактику в її реалізації з урахуванням конкурентноздатності та забезпеченості вихідною сировиною і, як головний показник, соціальну спрямованість технології та екологічну безпечність всього технологічного процесу, або науково-дослідної роботи, як категорії „hi-tech”.

Як правило науково-дослідницькі роботи виконуються студентами які рекомендовані кафедрою на науковий ступінь магістра, з обов'язковою публікацією наукової розробки в фаховому журналі, а така категорія студентів починає свою дослідну роботу з другого-третього курсів.

Набутий досвід самостійної наукової роботи дозволяє найкращим студентам виконувати магістерські роботи досить самостійно, додаючи до роботи власне видіння її розвитку. Таки студенти, як правило, ідуть далі навчатися в аспірантуру, хоча деякі з них з цією ж метою відізнають за рубіж.

Особисто слід відмітити, що вибір студентських наукових робіт базується на головному науковому напрямку відповідних кафедр, якій у той чи інший мірі підтриманий Міністерством освіти і науки України. А в останні роки і у відповідності з тими новими інноваційними прикладними проектами, які надходять з державних або власних промислових структур.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Танько Т.П. (Харків)

Рівень кваліфікації педагогічних кадрів багато в чому вирішує формування правильних ціннісних орієнтацій зростаючого покоління, відродження національної культури.

У зв'язку з цим головне завдання вищої педагогічної школи полягає в тому, щоб навчити майбутніх учителів творчо мислити, самостійно набувати, поновляти і розвивати свої знання.

Зупинимось на деяких прогностичних тенденціях, що спрямовані на поліпшення організації і підвищення якості змісту навчання майбутніх учителів музики, удосконалення їх науково-методичної підготовки до роботи в школі. Головне з них — це посилення професійно-педагогічної спрямованості процесу підготовки студентів музично-педагогічних факультетів. Вирішення цього питання пов'язане з пошуком варіантів оптимального поєднання теоретичних і практичних курсів, які активізують готовність майбутнього вчителя до наповнення різних видів музично-естетичної роботи в школі.

Цей аспект вимагає відмови від викладання чисто теоретичних проблем, засвоєння абстрактних музичних категорій, термінів і понять. Історико-теоретичні дисципліни повинні спрямовуватись не лише на формування фун-

даментальних знань щодо основних закономірностей музичного мистецтва, але й на засвоєння професійно-педагогічних знань і умінь, необхідних учителю в практичній діяльності. Іншими словами, зміст навчальних дисциплін слід розглядати через призму завдань шкільного предмета «музика». Така постановка проблеми дозволяє по-новому вирішувати і форми організації навчального процесу у вузі. Наприклад, цикл музично-теоретичних дисциплін (Історія музики, народна творчість, аналіз музичних форм, гармонія, поліфонія) повинен передбачати поряд з Історико-хронологічним підходом до аналізу музичних процесів і явищ, використання засобів стимулювання пізнавальної активності студентів. До них відносяться: порівняльно-зіставний аналіз явищ і процесів у розвитку музичних жанрів, форм спілкування майбутніх учителів музики з аудиторією, урахування музично-смакових уподобань конкретної аудиторії слухачів. До методів, що активізують участь студентів у обговоренні питань подачі музично-історичного матеріалу учням того чи іншого вікового періоду, слід віднести «круглі столи», прогностичні, аналітичні завдання, рольові і ділові ігри, моделювання педагогічних ситуацій і вирішення професійно-педагогічних завдань, пов'язаних з діяльністю вчителя музики в школі.

Таким чином, у процесі вивчення циклу музично-теоретичних дисциплін студенти матимуть можливість застосовувати як спеціфічні знання, пов'язані з історією розвитку музичного мистецтва, характеристикою конкретного жанру, так і знання, набуті в процесі вивчення циклу психолого-педагогічних дисциплін. Зворотним результатом цього процесу та своєрідним критерієм готовності до роботи в школі будуть ті знання, уміння і навички, які студент продемонструє у нових формах навчально-виховної роботи.

У цьому зв'язку педагогічне доцільним вважаємо творче використання досвіду організації і змісту системи музично-педагогічних практикумів (дитячі ігри, практикум у дитячому хорі і оркестрі, педагогічний практикум та інші), накопиченого інструкторсько-педагогічними факультетами музично-драматичних інститутів України наприкінці 20-их – середині 30-х років, які могли б істотно вплинути на зміцнення функцій контролю за якістю знань, умінь і навичок студентів сучасних музпедів у плані посилення їх педагогічної спрямованості на роботу в школі.

Безпосередньо з цією проблемою пов'язані питання формування елементів педагогічної майстерності в умовах музично-педагогічної підготовки у ВНЗ. Педагогічна майстерність передбачає систему професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, методів і технічних прийомів, якими оперує студент при виконанні навчально-виховних завдань. Поряд з педагогічною спрямованістю і професійним знанням у структурі педагогічної майстерності важливе місце повинно відводитись педагогічним здібностям (дидактичним, організаційним, комунікативним і музичним).

ШКОЛА ТВОРЧОСТІ

Ільченко В.Р., Гуз К.Ж. (Полтава)

Каменями спотикання на шляху до якісної освіти є: невміння вчитися, перевантаження навчальних програм, одноманітність навчального процесу, збіденість методів його організації, авторитарність. Кого звинуватити в тому, що ці камені не прибрані? Як і коли вони будуть прибрані?

Головний напрямок зміни навчального процесу в обхід каменів спотикання заключається у вмілому структуруванні навчального матеріалу. Цей метод широко застосовується в системі освіти «Довкілля» при переформулюванні та «згортанні», фундаменталізації інформації під час створення учнями структур-но-логічних схем теми, розділу («еселесок», як їх назвали учні) під час моделювання образу природи.

Відомий лікар П.П. Кашенко лікував дітей творчістю. Уроки, на яких діти відчувають себе необхідними в природі і суспільстві, вони чітко виділяють. Кілька років у ЗОШ № 24 м. Полтави учні випускного класу початкової школи